

2012. szeptember 11., kedd

Az Unióban az audiovizuális művek online terjesztése

P7_TA(2012)0324

Az Európai Parlament 2012. szeptember 11-i állásfoglalása az Unióban az audiovizuális művek online terjesztéséről (2011/2313(INI))

(2013/C 353 E/08)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 167. cikkére,
- tekintettel az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének (Unesco) a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló 2005. október 20-i egyezményére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikkére, amelynek értelmében a kulturális és kreatív ágazat fontos szerepet játszik a megkülönböztetés valamennyi formája – ezen belül a rasszizmus és az idegengyűlölet – elleni küzdelemben,
- tekintettel az Európai Parlament és a Tanács 2010. március 10-i 2010/13/EU irányelvére a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) ⁽¹⁾,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 8. cikkére, amelynek értelmében szavatolni kell a személyes adatok védelmét,
- tekintettel az európai audiovizuális ágazatot támogató program végrehajtásáról (MEDIA 2007) szóló, 2006. november 15-i 1718/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽²⁾,
- tekintettel a mozgóképörökségről és a kapcsolódó ágazati tevékenységek versenyképességéről szóló, 2005. november 16-i európai parlamenti és tanácsi ajánlásra ⁽³⁾,
- tekintettel a kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről, valamint a digitális megőrzésről szóló, 2006. augusztus 24-i bizottsági ajánlásra ⁽⁴⁾,
- tekintettel az „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című, 2010. március 3-i bizottsági közleményre (COM(2010)2020),
- tekintettel az „Európai digitális menetrend” című, 2010. augusztus 26-i bizottsági közleményre (COM(2010)0245),
- tekintettel a kulturális és kreatív iparágak potenciáljának felszabadításáról szóló 2011. május 12-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ HL L 95., 2010.4.15., 1. o.

⁽²⁾ HL L 327., 2006.11.24., 12. o.

⁽³⁾ HL L 323., 2005.12.9., 57. o.

⁽⁴⁾ HL L 236., 2006.8.31., 28. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0240.

2012. szeptember 11., kedd

- tekintettel eljárási szabályzatának 48. cikkére,
- tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére, valamint az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Jogi Bizottság véleményére (A7-0262/2012),
- A. mivel a digitális kor természetéből adódóan a lehetőségek széles skáláját kínálja műalkotások létrehozására és terjesztésére, miközben hatalmas kihívásokat is jelent;
- B. mivel a piac fejlődése az egységes piac célkitűzéseivel összhangban sok tekintetben megteremtette a szükséges növekedést és kulturális tartalmat;
- C. mivel napjainkban minden eddiginél több fogyasztói tartalom áll rendelkezésre;
- D. mivel az európai audiovizuális ágazatot az online szolgáltatások támogatásával, és ezzel párhuzamosan az európai civilizáció, a nyelvi, kulturális sokszínűség és a média pluralizmusának előmozdításával versenyképesebbé kell tenni;
- E. mivel a szerzői jog létfontosságú jogi eszköz, amely bizonyos kizárólagos jogokkal ruházza fel a jogosultakat és védi ezeket a jogokat, lehetővé téve a kulturális és kreatív ágazatok számára a növekedést és a pénzügyi virágzást, egyúttal pedig segítve a munkahelyek megővését;
- F. mivel a jogi keretnek a jogok megszerzésének könnyítését célzó továbbfejlesztése elősegítené az alkotások szabad mozgását az Unión belül, és hozzájárulna az európai audiovizuális ipar erősödéséhez;
- G. mivel az európai műsorszolgáltatók meghatározó szerepet játszanak az európai kreatív ágazat előmozdításában és a kulturális sokszínűség védelmében, és mivel a műsorszolgáltatók finanszírozzák az eredeti európai audiovizuális tartalmak több mint 80 %-át;
- H. mivel a filmalkotásokból származó bevételek jelentős részét továbbra a filmek mozitermi hasznosítása biztosítja, ami emellett jelentősen előmozdítja a filmeknek a videolekérést támogató platformokon elért sikerét;
- I. mivel az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv 13. cikkének (1) bekezdése képezi a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások finanszírozásából és támogatásából eredő kötelezettségek alapját, minthogy ezek szintén meghatározó szerepet játszanak a kulturális sokszínűség előmozdításában és védelmében;
- J. mivel az európai műsorszolgáltatók a digitális, konvergens és multimédiás platformokat átfogó környezetben rugalmas és jövőorientált szerzői jogok rendezésére szolgáló rendszereket igényelnek, amelyek akár egyablakos ügyintézőhelyen teszik lehetővé a szerzői jogok hatékony rendezését; mivel a skandináv országokban már évtizedek óta léteznek a szerzői jogok rendezésére szolgáló ilyesfajta rugalmas rendszerek;
- K. mivel mindenképpen biztosítani kell egy vonzó és változatos legális online kínálat kialakulását, és az engedélyezés – ezen belül a határokon átnyúló engedélyezés – előtt álló akadályok lehető legalacsonyabb szinten tartásával még jobban elő kell segíteni és biztosítani kell az ilyen tartalmak könnyű terjesztését, úgyszintén hangsúlyozza annak fontosságát, hogy megkönnyítsék a fogyasztók számára a tartalmak használatát, különösen a fizetés szempontjából;
- L. mivel a fogyasztók mind nagyobb és nagyobb filmválasztékhoz való online hozzáférést követelnek, tekintet nélkül a platformok földrajzi elhelyezkedésére;

2012. szeptember 11., kedd

- M. mivel Európában az audiovizuális művek határokon átnyúló terjesztése már ma is önkéntes alapú összeurópai engedélyek alapján történik, amelyek további fejlesztése lehet az egyik járható út, amennyiben megfelelő gazdasági kereslet áll fenn; mivel megfelelő módon el kell ismerni, hogy a vállalkozásoknak figyelembe kell venniük az európai fogyasztók különböző nyelvi és kulturális preferenciáit, ami tükrözi az uniós polgárok előtt álló választási lehetőségek sokféleségét, amikor a belső piacon audiovizuális műveket fogyasztanak;
- N. mivel az audiovizuális termékek online terjesztése kiváló lehetőséget jelent az európai nyelvek ismeretének javítására, és mivel ezt a célkitűzést az eredeti változatokkal és annak lehetőségével lehet elérni, hogy az audiovizuális termékeket számos nyelvre lefordíttatnak;
- O. mivel az európai digitális térségben a jogszabályok tagállamok közötti koordinációjának javítása révén mind a jogosultak, mind pedig a fogyasztók számára fontos biztosítani a szerzői jogokra és a szomszédos jogokra vonatkozó jogbiztonságot;
- P. mivel az audiovizuális ágazat jogi keretének megerősítése Európában hozzájárul a szólás- és véleményszabadság további védelméhez, megerősítve ezzel az EU demokratikus értékeit és elveit;
- Q. mivel az európai mozgóképi- és audiovizuális örökségnek az elsősorban a tartalmak digitalizálása és Európa film- és audiovizuális örökségének a polgárok és felhasználók számára való egyszerűbb hozzáférhetővé tétele révén történő megőrzése érdekében különleges intézkedésekre van szükség;
- R. mivel az alkotások azonosítását és jelölését szolgáló rendszer létrehozása elősegítené a jogtulajdonosok védelmét és a nem engedélyezett felhasználás korlátozását;
- S. mivel az audiovizuális szolgáltatások rendelkezésre állásának biztosítása, a véleménynyilvánítás szabadságának és a médiapluralizmus Európai Unióban történő előmozdítása, valamint a technológiai konvergencia figyelembevétele érdekében alapvető fontosságú az információs és kommunikációs hálózatok hálózatszemléletű megőrzése és a médiaplatformok és lejátszási lehetőségek technológiasemleges kialakításának szavatolása;
- T. mivel az alkotókat védő és díjazó szerzői jog, valamint a felhasználók kulturális örökséghez való jogilag kifogástalan hozzáférése nélkül nem valósulhat meg a fenntartható alkotás és kulturális sokszínűség; mivel az új üzleti modelleknek magukban kell foglalniuk a hatékony engedélyezési rendszereket, a kreatív tartalmak digitalizálásába való folyamatos befektetést és a fogyasztók számára biztosítandó könnyű hozzáférést;
- U. mivel ugyanakkor a szerzői és szomszédos jogok megsértésének sok esete a lehetséges közönség új – az ár szempontjából méltányos és egyszerű feltételek mellett elérhető – audiovizuális kínálatok iránti, igazolható igényén alapul, és ezt a keresletet egyelőre nem elégítik ki kellő mértékben;
- V. mivel támogatni kell a digitális kor valóságához igazodó változtatásokat, és különösen azokat, amelyek célja az olyan áttelepülés megakadályozása, amelyet a lehető legkevesebb védelmet nyújtó jogszabályok megtalálása motivált;
- W. mivel az az igazságos, hogy minden szerződés méltányos díjazást irányozzon elő a szerzők számára műveik felhasználásának valamennyi formája tekintetében, beleértve az online felhasználást is;
- X. mivel a Bizottságnak sürgősen javaslatot kell tennie a közös jogkezelésről és a jogkezelő társaságokról szóló irányelvre, hogy a hatékonyságot növelő, az átláthatóságot jelentős mértékben javító, valamint a felelősségteljes kormányzást és a hatékony vitarendezést előmozdító intézkedésekkel javítsa a jogkezelő társaságokba vetett bizalmat;

2012. szeptember 11., kedd

- Y. mivel a közös jogkezelés a műsorszolgáltatók alapvető eszköze, tekintettel azon jogok magas számára, amelyeket naponta rendezniük kell, és ezért hatékony engedélyezési rendszereket kell meghatározni a lekérhető audiovizuális tartalmak online felhasználása tekintetében;
- Z. mivel a kulturális áruk és szolgáltatások adózását a digitális korhoz kell igazítani;
- AA. mivel a médiában történő felhasználás időrendje az audiovizuális ágazat általános egyensúlyának felel meg, és segítségével biztosítható az audiovizuális művek előfinanszírozásának hatékony rendszere;
- AB. mivel a médiában történő felhasználás időrendjének elve fokozódó versenyt idéz elő, azáltal hogy növeli a digitális művek rendelkezésre állását és az azonnali terjesztés lehetőségeit, amelyeket fejlett információs társadalmunk biztosít;
- AC. mivel az Uniónak koherens technológiai megközelítéssel kell rendelkeznie, előmozdítva a digitális korban használt rendszerek interoperabilitását;
- AD. mivel a jogszabályi és költségvetési keretnek kedvezőnek kell lennie az olyan vállalkozások számára, amelyek gazdasági értéket hordozó audiovizuális termékek online terjesztését mozdítják elő;
- AE. mivel a fogyatékossgal élők számára rendkívül fontos a médiához való hozzáférés, és ezt elő kell mozdítani olyan programok révén, amelyek a fogyatékossgal élő személyek igényeinek is megfelelnek;
- AF. mivel elengedhetetlen a kutatási és fejlesztési tevékenységek fokozása, hogy olyan technológiákat lehessen bevezetni, amelyek – elsősorban a hibrid műsorszolgáltatás révén – lehetővé tennék a szolgáltatások automatikus kezelését a fogyatékossgal élők számára;
1. elismeri az online piac tagoltságát, amit például technológiai akadályok, az engedélyezési eljárások összetettsége, a fizetési módokban mutatkozó eltérések, az átjárhatóság elektronikus aláíráshoz hasonló döntő fontosságú elemek tekintetében fennálló hiánya, valamint az árukra és szolgáltatásokra alkalmazandó egyes adók – köztük a hía – rátáinak eltérései jellemeznek; ezért úgy véli, hogy jelenleg ténylegesen szükség van egy átlátható, rugalmas és harmonizált európai szintű megközelítésre az egységes digitális piac kialakítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a javasolt intézkedéseknek minden esetben az adminisztratív terhek, valamint a tartalomengedélyezéssel összefüggő üzleti költségek csökkentésére kell törekedniük;

Legális kínálat, elérhetőség és közös jogkezelés

2. hangsúlyozza, hogy a mennyiség és a minőség tekintetében egyaránt fokozni kell a legális kínálat vonzerejét, és naprakészebbé kell tenni azt, valamint javítani kell az audiovizuális alkotások mind eredeti, feliratozott, mind pedig az Unió valamennyi hivatalos nyelvén elkészített verziójának online elérhetőségét;
3. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a lehető legtöbb nyelven feliratozott tartalmat kínáljanak fel, különösen a lekérhető videoszolgáltatások révén;
4. hangsúlyozza, hogy egyre nagyobb az igény az audiovizuális tartalmak vonzó és jogszerű online kínálatának népszerűsítésére, valamint az innováció ösztönzésére, ennél fogva pedig elengedhetetlen az új terjesztési módok rugalmassága, hogy új üzleti modellek jelenhessenek meg, és hogy a digitális termékek minden uniós polgár számára elérhetőek legyenek, függetlenül a tartózkodásuk helyszínétől szolgáló tagállamtól, kellő mértékben figyelembe véve a hálózatszemlegesség elvét;

2012. szeptember 11., kedd

5. hangsúlyozza, hogy a digitális szolgáltatásokat – például a videoadatfolyam-átvitelt – minden uniós polgár számára elérhetővé kell tenni, függetlenül attól, mely tagállamban tartózkodnak; felszólítja a Bizottságot, hogy kérje, hogy az európai digitális vállalkozások az Unió egészében szüntessék meg a földrajzi ellenőrzést (pl.: IP-cím blokkolása), és tegyék lehetővé digitális szolgáltatások vásárlását a fogyasztó származási tagállamán kívüli országokból; arra kéri a Bizottságot, hogy készítsen elemzést a műholdas műsorsugárzásról és a vezetékös továbbközvetítésről szóló irányelv⁽¹⁾ alkalmazásának a digitális terjesztésre gyakorolt hatásáról;
6. véleménye szerint nagyobb figyelmet kell fordítani az online terjesztésre szolgáló platformok fokozott biztonságosságára, beleértve az online fizetéseket is;
7. hangsúlyozza, hogy az online szolgáltatásokkal foglalkozó legális platformok tekintetében innovatív alternatív mikrofizetési rendszereket kell kifejleszteni, mint például az sms-ben vagy alkalmazásokon keresztül történő fizetést, hogy e platformok használata könnyebbé váljon a felhasználók számára;
8. hangsúlyozza, hogy az online fizetési rendszerekkel kapcsolatos problémákat – például az interoperabilitás hiányát és a fogyasztók általi mikrofizetések magas költségét – a fogyasztók és a digitális platformok számára egyaránt egyszerű, innovatív és költséghatékony megoldások kidolgozása érdekében meg kell oldani;
9. felhasználóbarát fizetési rendszerekre vonatkozó új megoldások – mint például mikrofizetések – kidolgozását, valamint az alkotók közvetlen kifizetését lehetővé tevő rendszerek kidolgozását kéri, amely mind a fogyasztók, mind a szerzők számára előnyös;
10. hangsúlyozza, hogy az online felhasználás valódi lehetőséget jelenthet az európai művek, különösen az audiovizuális művek hatékonyabb terjesztésére és forgalmazására, amennyiben a legális kínálat egészséges, a védett művek illegális rendelkezésre bocsátása ellen hatékonyan küzdő versenykörnyezetben fejlődhet;
11. ösztönzi, hogy a felhasználási intervallumok rugalmasabbá tételével hozzák létre az audiovizuális tartalmak változatos és sokszínű legális kínálatát; hangsúlyozza, hogy a jogosultaknak szabadon kell tudniuk dönteni arról, hogy mikor kívánják bevezetni a termékeiket a különböző platformokon;
12. hangsúlyozza, hogy gondoskodni kell arról, hogy a felhasználási intervallumokra épülő jelenlegi rendszert ne használják az online felhasználásból a kis gyártókat és forgalmazókat kirekesztő eszközként;
13. üdvözli a Bizottság döntését arra vonatkozóan, hogy végrehajtja a Parlament által elfogadott előkészítő intézkedést, amelynek célja a platformok komplementaritásán és a felhasználási intervallumok rugalmasságán alapuló új terjesztési módok tesztelése;
14. kéri olyan stratégiák támogatását, amelyek az audiovizuális területen működő európai kvv-k számára lehetővé teszik a digitális jogok hatékonyabb kezelését és ennél fogva egy szélesebb közönség elérését;
15. minden tagállamot felszólít, hogy sürgősen hajtsa végre kötelező jelleggel az audiovizuális média-szolgáltatásokról szóló irányelv 13. cikkét, és vezessen be finanszírozási és támogatási kötelezettségeket a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások tekintetében, valamint felszólítja a Bizottságot, hogy a 13. cikk (3) bekezdése szerint haladéktalanul nyújtson be részletes jelentést az Európai Parlamentnek a végrehajtás jelenlegi állapotáról;

⁽¹⁾ A 93/83/EGK irányelv, HL L 248. 1993.10.6., 15. o.

2012. szeptember 11., kedd

16. emlékeztet arra, hogy az egységes európai digitális belső piac megteremtéséhez elengedhetetlen, hogy a szerzői és szomszédos jogok közös kezelése tekintetében Európa-szerte egységes szabályokat hozzanak létre, gátat vetve a tagállamokban folyó eltérő jogalkotásnak, amely egyre inkább megnehezíti a határokon átnyúló jogrendezést;
17. támogatja a digitalizálás és a digitális egységes piacon a gazdátlan művek határokon átnyúló terjesztésének elősegítését szolgáló jogi keret létrehozását, amely az „Európa 2020” stratégia részét képező európai digitális menetrend által meghatározott egyik legfontosabb intézkedés;
18. megállapítja, hogy határokon átnyúló szolgáltatások kialakítása teljes mértékben lehetséges, amennyiben a kereskedelmi platformok készek szerződéses úton megszerezni egy vagy több terület hasznosításának jogát, nem szabad ugyanis megfedkezni arról, hogy a területi rendszerek az audiovizuális ágazatnak természetes piacai;
19. nyomatékosan hangsúlyozza, hogy jogbiztonságot kell teremteni azzal kapcsolatban, hogy határokon átnyúló terjesztés esetén a jogok rendezésére mely jogrendszert kell alkalmazni, és javasolja, hogy az alkalmazandó jog lehessen annak az országnak a joga, ahol a létesítmény a fő tevékenységét végzi, és ahol forrásainak nagy részét előteremti;
20. ismételten megerősíti az audiovizuális művek intenzív és eredményes, határokon átnyúló, tagállamok közötti online terjesztésére vonatkozó célkitűzést;
21. olyan uniós szintű, átfogó megközelítés elfogadását javasolja, amely magában foglalja a jogtulajdonosok, az online terjesztésre szolgáló platformok és az internetszolgáltatók közötti fokozott együttműködést az audiovizuális tartalomhoz való felhasználóbarát és versenyképes hozzáférés elősegítése érdekében;
22. hangsúlyozza, hogy az audiovizuális művek digitális platformokon történő terjesztésében rugalmasságot kell biztosítani a legális online kínálat piaci igényeknek megfelelő bővítése érdekében, és a szerzői jogok tiszteletben tartását biztosítva elő kell segíteni a más tagállamokból származó tartalomhoz való, határokon átnyúló hozzáférést;
23. üdvözli a Bizottság által javasolt Kreatív Európa programot, amely hangsúlyozza, hogy az online terjesztés óriási, pozitív hatást gyakorol az audiovizuális művek terjesztésére, különösen az új európai és Európán kívüli közönségek elérése, valamint a társadalmi kohézió fokozása tekintetében;
24. hangsúlyozza a hálózatszemlegesség fontosságát a nagy sebességű hálózatokhoz való egyenlő hozzáférés garantálása érdekében, ami elengedhetetlen a törvényes online audiovizuális szolgáltatások minőségéhez;
25. hangsúlyozza, hogy a tagállamok, illetve az EU régiói közötti digitális szakadék komolyan akadályozza a digitális egységes piac kialakítását; ezért felszólít a szélessávú internet-hozzáférés Unió-szerte történő kibővítésére, az online szolgáltatásokhoz és az új technológiákhoz való hozzáférés elősegítése érdekében;
26. emlékeztet arra, hogy a kereskedelmi hasznosítás céljából a jogokat az audiovizuális előállítóra ruházzák át, aki a szerzői jogi jog alapján adott kizárólagos jogok központosítására támaszkodik az audiovizuális alkotások finanszírozásának, előállításának és terjesztésének megszervezése céljából;
27. emlékeztet arra, hogy a nyilvánossághoz történő közvetítés és a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétel kizárólagos jogának kereskedelmi hasznosítása – kereskedelmi siker esetén – pénzügyi források teremtésére irányul a jövőbeni elképzelések előállításának és forgalmazásának finanszírozása érdekében, ezáltal előmozdítva az új filmek diverzifikált és állandó kínálatát;

2012. szeptember 11., kedd

28. felszólítja a Bizottságot, hogy nyújtson be jogalkotási kezdeményezést a szerzői jogok közös kezelésére vonatkozóan, amely célja a közös jogkezeléssel foglalkozó társaságok jobb elszámoltathatósága, átláthatósága és irányítása, továbbá hatékony vitarendezési mechanizmusok biztosítása, valamint a zeneipar engedélyezési rendszerének tisztázása és egyszerűsítése; e tekintetben hangsúlyozza, hogy egyértelműen meg kell különböztetni a különböző tartalomtípusok engedélyezési gyakorlatát, nevezetesen az audiovizuális és filmalkotások, valamint a zenei művek esetében; emlékeztet arra, hogy az audiovizuális alkotások engedélyezése egyéni szerződéses megállapodások mellett egyes esetekben a díjkövetelések közös kezelése alapján történik;

29. hangsúlyozza, a Bizottságnak a 2001/29/EK irányelv alkalmazására vonatkozó jelentése ⁽¹⁾ megállapítja, hogy bizonyos esetekben az egyes tagállamokban az 5., 6. és 8. cikk rendelkezéseit eltérően hatják végre, aminek eredményeként a tagállami bíróságok eltérően értelmezik azokat, és határozataik is eltérők; hangsúlyozza, hogy ezek már az audiovizuális ágazattal kapcsolatos különleges ítélkezési gyakorlat részévé váltak;

30. felkéri a Bizottságot, hogy továbbra is szigorúan kövesse nyomon a 2001/29/EK irányelv alkalmazását, és a megállapításokról készítsen időszakos jelentéseket a Parlament és a Tanács számára;

31. felkéri a Bizottságot, hogy minden érintett szereplővel történt konzultációt követően oly módon vizsgálja felül a 2001/29/EK irányelvet, hogy ezáltal az 5., 6. és 8. cikk rendelkezéseinek megfogalmazása pontosabbá váljon, azzal a céllal, hogy biztosítsa az információs társadalomban a szerzői jogok védelmére vonatkozó jogi keret uniós szintű harmonizációját;

32. következetes európai szabályok megállapítását támogatja a közös jogkezelő szervezetek felelősségteljes irányítása és átláthatósága, valamint az eredményes vitarendezési mechanizmusok tekintetében;

33. hangsúlyozza, hogy az egyszerűsített rendezés és összevonás – különösen az audiovizuális művek online terjesztésével kapcsolatos zenei jogok esetében – előmozdítaná a belső piacot, és felszólítja a Bizottságot, hogy a közös jogkezelésről szóló, már bejelentett jogi aktusban ezt megfelelően vegye figyelembe;

34. rámutat arra, hogy a médiumok folyamatos konvergenciája nemcsak a szerzői jog, hanem a médiajog területén is új megoldási megközelítéseket igényel; felszólítja a Bizottságot, hogy a legújabb technológiai fejlődés figyelembevétele mellett vizsgálja meg azt, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 2010/13/EU irányelvben a lineáris és nem lineáris szolgáltatások tekintetében foglalt eltérő szabályok mennyire időszzerűek még;

35. a lineáris és nem lineáris szolgáltatások közötti, egyre inkább elavulttá váló megkülönböztetés ellenére célszerűnek tartja a gyermekeknek szóló lineáris szolgáltatások, a hírek és tájékoztató műsorok esetében a reklámra vonatkozó korlátozásokat; ösztönzi mindazonáltal, hogy gondolkodjanak el a reklámidők műsorokon és platformokon átívelő elszámolási rendszereinek új formáiról, amelyek segítségével a jó minőségű tartalmakat elősegítő ösztönzők teremthetők, amelyek egyformán emelik a lineáris műsorok minőségét és az online sokszínűséget, anélkül hogy terhet jelentenének a magán műsorszolgáltatók bevételi oldalára nézve;

36. hangsúlyozza, hogy a digitális környezetre továbbra is a területi előállítási és terjesztési rendszerek alternatívájának kell vonatkoznia, mivel úgy tűnik, hogy az audiovizuális piac szervezetének e formája alkotja az európai audiovizuális művek és filmalkotások finanszírozásának alapját;

37. felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson be elemzést arról, hogy a kölcsönös elismerés elve ugyanúgy alkalmazható-e a digitális termékekre, mint a fizikai értelemben vett termékekre;

⁽¹⁾ HL L 167., 2001.6.22., 10. o.

2012. szeptember 11., kedd

Azonosítás

38. véleménye szerint az új technológiák felhasználhatók lennének a jogrendezés elősegítése érdekében; öröndetesnek tartja ezzel kapcsolatban az audiovizuális művek szabványos nemzetközi azonosító számára (ISAN) vonatkozó kezdeményezést, amely megkönnyíti az audiovizuális művek és a jogtulajdonosok azonosítását; felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg az ISAN-rendszer szélesebb körű alkalmazását elősegítő intézkedések bevezetését;

Jogosulatlan használat

39. felhívja a Bizottságot, hogy lépjen fel az adatfolyam-átviteli szolgáltatásokat igénybe vevő internet-használók jogbiztonsága érdekében, valamint hogy vizsgálja meg különösen azt, miként akadályozható meg a fizetési rendszerek használata és a reklámok útján történő finanszírozás a nem engedélyezett letöltést és adatfolyam-átvitelt biztosító fizetős platformokon;

40. felhívja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a szerzői és szomszédos jogok tiszteletben tartását, és küzdjenek az alkotások – többek között adatfolyam-átvitelen keresztül történő – nem engedélyezett elérhetősége és terjesztése ellen;

41. felhívja a figyelmet azoknak a közösségi platformoknak a fejlődésére, amelyek az internethasználok felajánlják, hogy anyagilag járuljanak hozzá egy film vagy egy dokumentumfilm elkészítéséhez, miáltal úgy érezhetik, hogy az alkotási folyamat részeseivé válnak; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy rövid távon nehezen képzelhető el, hogy ez a finanszírozási forma a hagyományos finanszírozási források helyébe lépjen;

42. elismeri, hogy – amennyiben léteznek jogi lehetőségek – az online szerzői jogok megsértése továbbra is problémát jelent, ezért a szerzői jogokkal védett kulturális anyagok jogszerű online rendelkezésre állását ki kell egészíteni a szerzői jogok megerősített érvényesítésével az interneten, az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett, különös tekintettel a tájékoztatás szabadságára és a szólásszabadságra, a személyes adatok védelmére és a magánélethez való jogra, valamint az „egyszerű adatátvitel” elvére;

43. felszólítja a Bizottságot, hogy az analóg piacot célzó 2004/48/EK irányelvnek a digitális piacra alkalmazható hatékony megoldások kialakításához szükséges módosítások elvégzése érdekében történő felülvizsgálata keretében mozdítsa elő egy jogbiztonsági keret kidolgozását;

Javadalmazás

44. emlékeztet arra, hogy megfelelő díjazást kell biztosítani a jogtulajdonosok számára az audiovizuális tartalmak online terjesztéséért; megállapítja, hogy annak ellenére, hogy ezt a jogot 2001 óta uniós szinten elismerik, még mindig nincs megfelelő díjazás a művek online elérhetővé tételéért;

45. úgy véli, hogy e díjazásnak a művészi alkotás ösztönzésére kellene törekednie, továbbá az európai versenyképesség növelésére és az ágazat sajátosságainak, a különféle szereplők érdekeinek, illetve a lényegesen egyszerűbb engedélyezési eljárások iránti igénynek a figyelembe vételére; felszólítja a Bizottságot, hogy – az összes érdekelttel együttműködve – serkentse az alulról induló megoldásokat, a specifikus uniós jogalkotás továbbfejlesztése érdekében;

46. egyetért azzal, hogy alapvető fontosságú, hogy egy méltányos és a szerzők alkotásainak a hasznosítás valamennyi formájának – különösen az online hasznosításnak a – terjedelmével arányos díjazást biztosítsanak a szerzők és előadók számára; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy tiltsák meg az ezen elvbe ütköző kivásárlási szerződéseket;

47. kéri a Bizottságot, hogy a bevált gyakorlatok listájának összeállítása érdekében mielőbb terjesszen elő egy olyan tanulmányt, amely megvizsgálja a nemzeti szinten jelenleg szerzők és előadók vonatkozásában alkalmazott különböző díjazási mechanizmusok különbségeit;

2012. szeptember 11., kedd

48. kéri a szerzők és előadók alkupozíciójának kiegyensúlyozását azáltal, hogy a szerzők és az előadók számára biztosítják a díjazás elidegeníthetetlen jogát alkotásaik bármilyen formában történő hasznosítása tekintetében, ideértve a folyamatos díjazást abban az esetben, ha egy producerre ruházzák át kizárólagos hozzáférhetővé tételi jogukat;

49. felszólít intézkedések meghozatalára a jogosultak méltányos díjazása érdekében az audiovizuális művek terjesztése, továbbkövetítése vagy ismételt szolgáltatása során.

50. támogatja, hogy a jogtulajdonosok számára megfelelő díjazás biztosításának legjobb módját a kollektív szerződések, ennek részeként az elfogadott szabványos szerződések, a kibővített közös engedélyek és a közös jogkezelő szervezetek közötti preferenciális választás jelenti;

Engedélyezés

51. rámutat arra, hogy a szerzői jogokkal kapcsolatos uniós vívmányok önmagukban nem zárják ki eleve a több területre érvényes vagy páneurópai önkéntes engedélyeztetési mechanizmusokat, viszont a tagállamok közötti kulturális és nyelvi különbségek, valamint a szellemi tulajdonnal össze nem függő nemzeti szabályok eltérései európai szinten rugalmas és kiegészítő megközelítést tesznek szükségessé az egységes digitális piac megvalósítása érdekében;

52. rámutat arra, hogy a több területet lefedő vagy páneurópai engedélyezési mechanizmusoknak továbbra is önkéntesnek kell maradniuk, és hogy a tagállamok közötti nyelvi és kulturális különbségek – a nemzeti szabályok szerzői jogi joghoz nem kapcsolódó eltérései mellett – sajátos kihívásokkal járnak; meggyőződése ezért, hogy a páneurópai engedélyezést illetően rugalmas megközelítésre van szükség, a jogosultak védelme és az egységes digitális piac felé tett előrelépés mellett;

53. véleménye szerint amennyiben az audiovizuális alkotások fenntartható, több területre érvényes engedélyeztetése ösztönözhető és támogatható az egységes digitális piacon, annak elő kell segítenie a piacorientált kezdeményezéseket; hangsúlyozza, hogy a digitális technológiák minden egyes piac tekintetében új és innovatív módot biztosítanak az ilyen művek kínálatának egyéni igényekhez való alakítására és gazdagítására, valamint a fogyasztói igények kielégítésére, beleértve a személyre szabott, határokon átnyúló szolgáltatásokat is; szorgalmazza a digitális technológiák jobb kihasználását, aminek kiindulópontként kell szolgálnia az audiovizuális művek legális kínálatának differenciálásához és megsokszorozásához;

54. véleménye szerint az átláthatóság elősegítése, a problémák feltérképezése, illetve a megoldásukra szolgáló egyértelmű, hatékony és megfelelő mechanizmusok meghatározása érdekében az engedélyezési feltételeket, engedélyek jogosultjait és a kínálatokat illetően naprakész információra és átfogó, európai szintű vizsgálatokra van szükség;

55. megjegyzi, hogy a digitális korban az audiovizuális jogok igazgatását az alkotások kereskedelmi célú hasznosítása érdekében könnyebbé lehetne tenni, ha a tagállamok előmozdíthatnák a hatékony és átlátható engedélyezést, beleértve az önkéntes kibővített közös engedélyezést ott, ahol jelenleg ezek hiányoznak;

56. megjegyzi, hogy a kulturális vezetők és a tagállamok részvételével hasznos lenne vitát indítani olyan intézkedések megtétele érdekében, amelyeknek köszönhetően a nyilvános archívumok teljes mértékben kihasználhatnák a digitális technológiák nyújtotta lehetőségeket a mozgóképörökséghez tartozó művek esetében, nevezetesen a dematerializált művek nem kereskedelmi léptékű, távolról való hozzáférése tekintetében;

57. üdvözlöi a zöld könyv megjelenésével elindított bizottsági konzultációt és az audiovizuális ágazat engedélyezési mechanizmusokkal – amelyek a digitális egységes piacon a kulturális sokszínűség és az erős európai audiovizuális ipar támogatása összefüggésében egyaránt rendkívül fontosak az ágazat folyamatos fejlődése szempontjából – kapcsolatos sajátosságainak elismerését,;

2012. szeptember 11., kedd

Kölcsönös átjárhatóság

58. felhívja a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy a közös jogkezelés hatékony, funkcionális és interoperábilis rendszereken alapul;

Héa

59. hangsúlyozza, hogy sürgősen párbeszédet kell indítani a tagállamokban alkalmazott eltérő mértékű héa-k kérdéséről, és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hangolják össze intézkedéseiket ezen a területen;

60. hangsúlyozza, hogy az online és a nem online szolgáltatások közötti különbségek felszámolása érdekében a kulturális áruk és szolgáltatások digitális forgalmazása tekintetében fontolóra kell venni egy csökkentett mértékű héa alkalmazását;

61. hangsúlyozza, hogy az online és hagyományos módon értékesített kulturális audiovizuális művekre azonos héakulcsot kell alkalmazni; úgy véli, hogy a kedvezményes héakulcsnak az Unió területén letelepedett szolgáltató által az Unióban lakóhellyel rendelkező személy számára értékesített online kulturális tartalmakra való alkalmazása vonzóbbá tenné a digitális platformokat; ezzel kapcsolatban emlékeztet a héa-jogszabályoknak az egységes digitális piac fellendítése érdekében történő korszerűsítéséről szóló 2011. november 17-i állásfoglalására ⁽¹⁾ valamint a héa jövőjéről szóló 2011. október 13-i állásfoglalására ⁽²⁾;

62. felhívja a Bizottságot, hogy az unión kívüli online audiovizuális szolgáltatásokra vonatkozóan hozzon létre olyan jogi keretet, amely az uniós szolgáltatásokra vonatkozókkal megegyező kötelezettségeket ír elő, amennyiben e szolgáltatások közvetlenül vagy közvetve az uniós közönséget célozzák;

Az audiovizuális alkotások védelme és támogatása

63. felhívja a figyelmet azokra a körülményekre, amelyek között a digitális korban az audiovizuális alkotások helyreállítását, megőrzését, valamint kulturális és pedagógiai célokra történő rendelkezésre bocsátását végzik, és hangsúlyozza, hogy erre a kérdésre különleges figyelmet kell fordítani;

64. ösztönzi a tagállamokat, hogy hajtsák végre az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet, és javasolja számukra, hogy ellenőrizzék, hogy a közönség által hozzáférhető különböző audiovizuális médiaszolgáltatók ténylegesen miként mutatják be és hasznosítják az európai műveket, különösen a filmeket és a dokumentumfilmeket, továbbá hangsúlyozza, hogy a szabályozó hatóságoknak szorosabban együtt kell működniük a filmfinanszírozó szervezetekkel;

65. felkéri a Bizottságot, hogy találjon mechanizmusokat a mozgóképörökséggel foglalkozó európai intézményekben tárolt, archivált audiovizuális anyagokhoz való hozzáférés előmozdítására; megállapítja, hogy az európai audiovizuális anyagok jelentős hányada a lanyhuló fogyasztói érdeklődéshez és a korlátozott tárolási időhöz kapcsolódó okok miatt gyakran nem érhető el a kereskedelmi forgalomban;

66. felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy ösztönözzék e művek digitalizálásának, megőrzésének és oktatási célú – többek között határokon is átnyúló – felhasználhatóságának támogatására irányuló megoldásokat;

67. emlékeztet az Europeana digitális könyvtár jelentőségére, és úgy véli, hogy a tagállamoknak és a kulturális intézményeknek nagyobb figyelmet kell fordítaniuk ennek hozzáférhetőségére és láthatóságára;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0513

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0436.

2012. szeptember 11., kedd

68. úgy véli, hogy a kulturális források digitalizálása és megőrzése, valamint az azokhoz való fokozott hozzáférés óriási gazdasági és társadalmi lehetőségeket kínál, és Európa kulturális és kreatív kapacitásai jövőbeni fejlesztésének, valamint az e téren megvalósuló ipari jelenlétének alapvető feltétele; ezért támogatja a kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről, valamint a digitális megőrzésről szóló, 2011. október 27-i bizottsági ajánlást⁽¹⁾, és az ebbe az irányba haladó, korszerű intézkedéscsomag létrehozására irányuló javaslatot;

Oktatás

69. hangsúlyozza, a digitális készségek és a médiaműveltség előmozdításának fontosságát minden uniós polgár számára, beleértve az időseket és a fogyatékkal élőket, például a nagyothallókat, valamint a társadalomban meglévő digitális szakadék csökkentésének jelentőségét, mivel ezeknek alapvető szerepük van a társadalmi részvétel és a demokratikus polgárság szempontjából; emlékeztet a közszolgálati média által közszolgálati küldetéseinek részeként e tekintetben betöltött fontos szerepre;

70. megismétli, hogy rendkívül fontos beépíteni az új technológiákat a nemzeti oktatási programokba, valamint hogy életkortól függetlenül különösen jelentős az összes uniós polgár médiaműveltségének és digitális jártasságának fejlesztése, hogy e területeken is fejlesszék és kamatoztathassák képességeiket;

71. hangsúlyozza, hogy európai és nemzeti tájékoztató kampányokra van szükség, amelyek felhívják a figyelmet a szellemi tulajdonjogok fontosságára és az audiovizuális művek online terjesztésére rendelkezésre álló legális csatornákra; rámutat arra, hogy a fogyasztókat megfelelően tájékoztatni kell azokról a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos kérdésekről, amelyek a felhőalapú számítástechnikai szolgáltatások keretében történő fájlmegosztás esetén felmerülhetnek;

72. felhívja a figyelmet annak szükségességére, hogy határozottabban közvetítsék a szerzői jogi védelem és a kapcsolódó méltányos díjazás fontosságát a nyilvánosság felé;

73. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az oktatási intézmények sajátos státuszát az audiovizuális művek internetes hozzáférését illetően;

MEDIA 2014–2020

74. emlékeztet arra, hogy a MEDIA program önálló márkaként elismertségre tett szert, és döntő fontosságú annak érdekében, hogy a 2014 és 2020 közötti időszakban egy ambiciózus MEDIA program valósuljon meg a jelenlegi program szellemében;

75. hangsúlyozza, hogy a MEDIA számára elengedhetetlen, hogy kizárólag az audiovizuális ágazatra összpontosító speciális programként tovább működhessen;

*

* *

76. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

⁽¹⁾ HL L 283., 2011.10.29., 39. o.